

בעזה"ש"ת

קונטרס

דברות קודש

דברי אלקים חיים, שיחות קודש והליכות חיים
ממשנתו הטהורה של
כ"ק מרן אדמו"ר זצלה"ה

פרשת וישלח

גליון תתקנט - שנת תשפ"ו

"וכמו"כ אבקש מכל אלו הלומדים דברי תורה שלי שיזכרו אותי לטובה
ויכוזו בשעת הלימוד לעילוי נשמותי בחמד זרחמים" (מה"ך הנצואה הקדושה)

התודה והברכה לידידינו הנכבדים התורמים בעין יפה למען הוצאת הגליון

הנה"ח החפץ בעילום שמו הי"ו
לזכר נשמת
כ"ק מרן אדמו"ר זצללה"ה
בעל הישועות משה' זי"ע

הרה"ג חיים בעק שליט"א
לע"נ הוריו
הרה"ח יעקב נטע ב"ר אשר אנשיל ז"ל
נלב"ע כ"ה אדר"ב תשע"ז
מרת חנה לאה בהרה"צ ר' ישראל אריה ע"ה
אדמו"ר מפרמישלאן לונדון
נלב"ע כ"ב טבת תשע"ד

הנה"ח ישראל ד. ג. שיטון הי"ו
קרית ויזניץ
להצלחה בכל הענינים

לע"נ
הרה"ח לוי ב"ר משה ז"ל
נלב"ע כ"א מנחם אב תשס"ה
זוגתו מרת פערל ב"ר שלמה ע"ה
נלב"ע ב' ניסן תשס"ז

לע"נ
הרה"ח אברהם ב"ר ישראל שמעון ז"ל
נלב"ע י"ג תמוז תש"מ
זוגתו מרת גאלדא ב"ר מתתיהו ע"ה
נלב"ע י"ט תשרי תשנ"ט

הר"ר אליעזר יעקב גרמיזא הי"ו
לע"נ חמיו
הרה"ח ר' מרדכי עזריה ב"ר יהושע ז"ל
ולע"נ זקנו
הרה"ח אליהו חיים דב ב"ר אליעזר יעקב ז"ל

התודה והברכה
להנהלת איגוד מוסדות ויזניץ בארה"ק
על הסיוע לאיתור והקצאת משאבים

הר"ר יוסף מכלוביץ הי"ו
לע"נ אביו
הרה"ח יחיאל מיכל ז"ל
ב"ר יהושע זאב ז"ל

הרה"ח אלימלך אדלר הי"ו
הר"ר חיים מאיר אדלר הי"ו
לרגל שמחת אירוסים הבת
למז"ט ובשעטומ"צ

הר"ר יוסף אריה (בר"ש) גפנר הי"ו
לרגל שמחת אירוסים הבן
הבה"ח החתן משה יהודה הי"ו
למז"ט ובשעטומ"צ

הר"ר יחיאל מיכל ויינר הי"ו
לע"נ האי חסיד ועניו
הרה"ח דוד לייב ב"ר אשר זצ"ל
שווארץ

הרה"ח צבי הערשיל כץ הי"ו
הרה"ח משה קליין הי"ו
הרה"ח אלעזר ויינברגר הי"ו
הר"ר יעקב שמשון קליין הי"ו
לרגל שמחת הולדת הגין - הנכד - הבן

הרב שמעון יהודה ארנסטר הי"ו
לרגל שמחת הולדת הבן
למז"ט ובשעטומ"צ

הר"ר שמואל מנחם לואיס הי"ו
לרגל שמחת אירוסים הבת
למז"ט ובשעטומ"צ

הרה"ח ישראל משה פרוימוביץ הי"ו
הרה"ח יחיאל מיכל איינהורן הי"ו
הרה"ח מרדכי איינהורן הי"ו
הר"ר חיים אורי רוזנברג הי"ו
לרגל שמחת הולדת הנינה - הנכדה - הבת

הר"ר מיכאל ברנט הי"ו
לרגל שמחת הולדת הבן
למז"ט ובשעטומ"צ

י"ד ל' ע"י מכון 'אור פני משה' ויזניץ

רח' צמח צדיק 12 ק. ויזניץ | ת.ד. 4009 כ"ב | טל: 03-6749736 | פקס: 1533-6749736
לדרישת הספרים שכווצאת המכון, ניתן לפנות למשרדנו, או לנציגינו בריכוזי אנ"ש

כל הזכויות שמורות

לתרומות: 03-7630585 שלוחה 2520 או בעמדות נדרים פלוס ע"ש 'אור פני משה'

נרפס באישור ועדת הרצאה לאור' שע"י כד"ץ דקהלתנו הק'

דברי אלקים חיים

ליל שב"ק וישלח תשנ"ז

הצילני נא מיד אחי מיד עשו כי ירא אנכי אתו פן יבוא והכני אם על בנים (לג, יב). ימי החנוכה ממשמשין וזאין, וידוע מספה"ק שימי החנוכה הם סוד ימים הנוראים ראש השנה ויום הכפורים, מתתיה"ו גימ' רא"ש השנ"ה (צני"ש כסלו טבת ג, י), גם גימ' פ"ר שע"ר (עה"כ), מורה לפר ושעיר של יום הכיפורים, וכן פך שמן שנמצא טהור צחותמו של כהן גדול מרמז על עבודת כהן גדול ציוהכ"פ צכף ומחתה, פ"ך אַתוון כ"ף, מחת"ה הוא חות"ם (עי' כ"ז בספה"ק עטרת ישועה מועדים ליום צ' דחנוכה), לקראת ימים הנוראים עושים צני ישראל הכנה צתשוצה ומעשים טובים, כן נדרש הכנה לקראת ימי החנוכה הכוללים ימים הקדושים שנזכה לחתימה טובה. ואיתא בספה"ק אשר זה ששלח יעקב אבינו לאמר לעשו עם לצן גרתי - ותרי"ג מלות שמרתי כפירוש רש"י, הכוונה על מלות הדלקת נר חנוכה, ועד"ז פירש דו"ז העט"י (שם ליום ג' דחנוכה) הפסוק (לעיל לא, מ) הייתי ציוס אכלני חרב וקרח צלילה, חר"צ קר"ח עולה להדלי"ק נ"ר חנוכה"ה ע"ש.

ובזה יש לפרש מה שאמר יעקב אבינו ע"ה הצילני נא, הצילני גימ' הק"ך, פירושו התעוררות, נ"א מרמז לנ"א ימים מר"ח אלול עד הו"ר, הם המה ימים הנוראים עם ימי ההכנה מר"ח אלול, מיד אחי מיד עשו, מי"ד עש"ו גימ' נ"ר חנוכה"ה הוי"ה אדנ"י, מהדלקת נר חנוכה צכוונה לשם יחוד הוי"ה אדנ"י קוצ"ה ושכינתיה מתעוררים נ"א ימים הנוראים ומשפיעין על האדם התעוררות גדולה לעבודת ה', הצאה מתוך העמקת המחשבה צרוממות השי"ת, ולעומת זה צשפלות האדם עצמו, תיבת הן מרמז להתצוננות צגדלות הצורא, עדה"כ (דברים י, יד) הן לה' אלקיך השמים ושמי השמים וגו' - רוממות הצורא צ"ה וצ"ש, ולשפלות עצמו עדה"כ (שם לא, יד) הן קרצו ימין וגו', והתצוננות זו מציאה לנפש האדם אהבה עזה להשי"ת, וזהו ה'צילני נ"א ר"ת ה"ן, וס"ת עה"א מס' אהב"ה, ומתוך אהבה זו משתוקק לגמול חסד עם צורא עולם, שהוא ע"י גמילות חסד איש לרעהו, וזהו מי"ד אח"י גימ' חס"ד א', מהחסד שהנני עושה עם אחי ורעי

דברות קודש

והפ"ה כאות ס', הסגורה מכל נד
ופינה, צסס לדי"ק יכונה, קדוש
בקדושת יוסף בחי' לדיק יסוד עולם,
ובזה פירשתי מאמרס ז"ל (ברכות כ.)
מזרעא דיוסף קאתינא דלא שלטה ביה
עינא זישא, כאשר העינים
טובים ומאירים בקדושה, ולא שלטה
הזישא ח"ו בהם, זוכים להיות מזרעא
דיוסף להתייחס אליו להיות
קדוש בקדושתו, וז"ש כי ירא
אנכי אתו פן יבוא, יען שמרתי על
העינים ולמדתי תורה בקדושה, והכני,
נעשיתי מוכן לנרות חנוכה, והכני
מלשון הכנה, וגימ' מ"ח ל"צ ו"ה,
להיות רצון המה והלצ בשעת הדלקת
הנרות לקיים המנוה לשם יחוד
קובה"ו - הוי"ה אדני"י - לייחד שם
י"ה צו"ה ביחודא שלים, ואז אם על
זנים שכינתא קדישא אימא תהא
מסככת על צניה, ויושפע רחמים
וחסדים.

ה' יעזרנו על דבר כבוד שמו, לקדש
ולטהר האזרים צהכנה לימי החנוכה,
ואז נזכה להופעת נהרת האור הגנוז
ששימש לאדם הראשון צששת ימי
צראשית ונגנו צתורה יתגלה ויתראה
לפנינו, יאיר עינינו צתורתו להרגיש
אור וטעם מתוק צעסק התורה, למען
נהיה מעוצדי ה' צאהבה וציראה,
ובזכות זה נזכה לציהת גואל נדק
צציי"א.

לחונן אותו דעת אמת השגה צא'
אלופו של עולם, הנני עושה חסד עם
הקצ"ה עצמו כצכול, חסד א' חסד
עם אלופו של עולם, מלוה ה' חונן
דל (משלי יט, יז וע' צ"צ י.), וזו
הנדקה הגדולה שצצדקות ללמד דעת
לעני צדעת, כמצואר צצני"ש (אדר
מאמר צ, דרוש א).

ובאמור אשר להיות כלי מוכן
להתעוררות זו, נדרש הכנה קודם ימי
החנוכה כצחודש אלול לפני ר"ה, לזה
אמר יעקב שזכה לכך כי ירא אנכי
אתו צכח לימוד התורה בקדושת
אזרים התלוי צשמירת עינים כידוע,
כ"י יר"א גימ' ר"ס א', אנכי מתחיל
דיצור הראשון צעשרת הדצרות, אנכי
ה' אלקיך, ראשית כל העבודה היא
לנצל הזמן רק לתורת ה' ולא לדברים
צטלים מכשיר את הנפש לרוממה
לקדושת ה' אלופו של עולם, והלימוד
צריך להיות צאופן הנדרש, את"ו
אתון או"ת, קדושת המעור, פן יבוא
מורה לקדושת העינים, פ"ן גימ'
עי"ן, יצו"א גימ' ח"י א', אשר
העינים יחיו דצוקים אל המקום צ"ה
קוד א' כנ"ל, לא להציט חלילה
צמקומות לא טובים, כי הן הגורמים
העיקריים לקדושת נפש ישראל,
וכמאמר הרה"ק מצארדיטשוב זי"ע
(צליקוטים) צרמו צירוף האותיות ס ע
פ ז, אשר הסוגר ונועל העי"ן

טוב יום בחצריך

ימי זוהר במחיצת הקודש

כסלו תשנ"ה

עלות השחר, עד אור הבוקר, ואז אומר שרו של עשו 'שלחני', כי ע"י ההתעוררות הבא מעבודה כזו משלחין את היצר הרע, כלה גרש יגרש, ע"כ.

שבת קודש הוא זמן אסיפה לכל, להתאסף יחד יהודים בצוותא חדא להתחמם באור קדושת השבת, חסידים ואנשי מעשה מתכנסים ומסובים יחד לדבר דיבורי תכלית ולשוחח מעובדין טבין דקמאי, לשיר ולזמר לכבוד השבת בחמימות התלהבות והתלהטות אש קודש, מבלי שימת לב לזמן העובר והשעה המאוחרת. דכירנא פעמים רבות עת סיים אאמו"ר הק' זי"ע את השולחן הטהור וזהרורי חמה כבר היו מתנוצצים, מ'האט אָפּ געפירט לעכטיגע נעכט. הישיבה באסיפת יראים יחד משפיעה לאדם בינה ודעת, אסיפתן זו טהרתן, בכחה יבא האדם לזנוח את שטויות והבלי היצר, מאוס ימאס את חמדות ותאוות העולם הזה, וחלף זה יתאוה להתענג על ה', להתרומם ולהתקרב אל הבורא ב"ה, להיות ביראת ה' כל היום, לעשות רצונו ולעובדו בלבב שלם. גלל זה כאשר רואה היצר יהודים מסובין בצוותא חדא אומר הוא 'שלחני כי עלה השחר', אין לי מה לחפש אצלם, יען אור וקדושה במסיבתם.

שב"ק פר' וישלח - טז בכסלו

בערב שבת עבר לפני התיבה לתפילת מנחה הרה"צ ר' זאב [וואלוויש] לעון מארה"ב.

בליל שבת בעת עריכת השולה"ט שרו הניגונים 'שויתי ד' לקראתי', 'השבת נועם הנשמות', 'ועל הנסים'. רבינו הורה להעמיד יין לקראת יומא דהילולא של זקיננו הרה"ק המגיד ממעזריטש, זקיננו בעל "אמרי ברוך", ויום היארצייט של אמו הרבנית ע"ה.

בשולחן השני שרו הניגונים 'ישמחו במלכותך', 'יונים נקבצו' (דזיקוב). ואמר רבינו בנועם שיח: אאמו"ר הק' זי"ע מפרש הפסוק 'ויותר יעקב לבדו ויאבק איש עמו עד עלות השחר' (לב, כה), דאיתא (ב"ר יא, ט) 'אמרה שבת לפני הקב"ה רבש"ע לכולן יש בן זוג ולי אין בן זוג, א"ל הקב"ה, כנסת ישראל היא בן זוגך'. 'כנסת ישראל' רומז להתכנסות ולהתאספות יחד באהבה ואחיה לקדש את השב"ק בזמירות ותשבחות לשמו ית' בשמחה וריקודין לכבוד השב"ק לשם ה', כנהוג אצל חסידים ואנשי מעשה, וזהו, 'ויותר יעקב לבדו', השבת שהוא נחלת יעקב נשאר לבדו בלי בן זוג, ולכן צריך שיהיה 'ויאבק איש עמו', רומז על הריקודין לכבוד שב"ק, וכפרש"י ז"ל שהוא לשון חיבוק, 'עד

שבת קודש - יום קדוש הוא מבואו עד צאתו, ונדרש לקדשו בתורה ותפילה, בשירות ותשבחות לקל חי, ולא כיום מנוחה גרידא, כאותם קצרי הדעת המדמים בנפשם אשר מטרת השבת היא לנוח בו מעמל ששת ימי המעשה ולהתענג בו במאכלים ערבים ובטיול גרידא, הגם שהעושה כן אינו מחלל שבת בזה, ברם מ'יום קדוש' רחוק היא כמטחוי קשת. כמובא מאמו"ר הק' זי"ע לפרש בב' הבחינות הללו הזמר 'כל מקדש שביעי כראוי לו', דקאי על החסידים ואנשי מעשה שמקדשים את השבת ב'קום ועשה', בתורה ותפילה, בשירות ותשבחות, כראוי ליום השבת, ועליהם נאמר 'שכרו הרבה מאוד על פי פעלו', אולם 'כל שומר שבת כדת מחללו', דהיינו שאינו מחלל ח"ו את השבת בעשיית מלאכה, אלא שובת בו ב'שב ואל תעשה', שכרו הוא 'איש על מחנהו ואיש על דגלו', שלא יפרע מנוחתו, כמעשהו כן שכרו ולא יותר. ועד"ז יישב אא"ז הק' ה"אהבת ישראל" זי"ע הסתירה בדברי בעל הזמר, שהתחיל לומר 'שכרו הרבה מאד' והיינו בלי גבול וקצבה, וסיים 'על פי פעלו' דהיינו בגבול ושיעור, וביאר זקיה"ק ע"ד משל, לסוחר המרויח בסחורתו סך כפול מהקרן וההשקעה, שזהו ריוח גדול מאד, אבל עדיין תלוי הדבר בסכום השקעתו וערך הסחורה, כי אם השקיע כמה זהובים בסחורה ועלה הריוח כפול, עדיין סכום פעוט בידו, ברם, המשקיע אלפי אלפים זהובים בסחורה ועלה בידו סכום כפול לריוח, הרי שכרו רב מאד. וכן הוא במקדשי שביעי, אמנם 'שכרו הרבה מאד', ברם הכל תלוי עדיין 'על פי פעלו' לפי עבודתו את בוראו יתברך ויתעלה בשבת קודש, בדביקותו ורוממותו אל השי"ת ביום השבת.

חסידי קמאי היו מתאספים יחד בלילי שבתות לשיר שירות ותשבחות לקל חי עד מאוחר בנשף ולא שתו לבם לשעה המאוחרת. פעם אחת ישבו חסידים במארמוש כדרכם בליל ש"ק והשעה התאחרת, נעמד אחד מהמסובים ופנה ללכת משם, שאלוהו רעיו להיכן הנך נחפז לילך כעת, ענה הלה, הן השעה כבר מאוחרת, חפץ אני לילך לנוח קימעא כדי שאוכל לומר מחר בצפרא 'הכל יודוך' כראוי וכדבעי למהוי. נענה לעומתו אחד מהחבריא, חסיד נלהב: הבה ניווכח מחר מי יאמר 'הכל יודוך' בהתלהטות ובהתלהבות, האם אלו שהיו שקועים בשינה ערבה בליל שב"ק, ונחו מעמל יגיעם, או שמא הללו שמסובים כאן ומזמרים שירות ותשבחות עד מאוחר. אלו שנדדו שינה מעיניהם בלילי שב"ק וזימרו לכבוד השבת, האבען געקאכט און געברענט באמירת 'הכל יודוך', מי שמזמר שירות ותשבחות בחיות והתלהבות בליל שב"ק, אזי גם בעת תפילתו תתלהט נפשו לאלקיו, לבו ער, הוא מלא חיות והתלהבות, בעשותו אחת ממצות הבורא ב"ה לא ישים לבו אל עייפות גופו, יען היא היא הנותנת לו חיים ותעצומות עוז, ממנה ישאב כח וגבורה, ולא יחפוץ אז לנוח על משכבו, אולם האיש אשר עייפות מתגברת עליו, תנומה ותרדימה תאחזנו, הסיבה היא, העדר שמחה וחיות, ועל כן יעצמו שמורות עיניו מעייפות בקיום המצות ועסק התורה. גדולי ישראל היו מתגברים כארי ומתנשאים בזריזות מעל יצועם ללימוד התורה ולעבודת הבורא ית"ש, יען אהבת התורה ואהבת הבורא ב"ה אשר בערה בקרבם לא נתנה להם מנוח, על כן היה להם די בשעות מועטות של שינה קצרה וחטופה, ווייל ווען מ'לעבט דארף מען נישט שלאפען.

משבת קודש נשפע שפע רוחני וגשמי לכל הבריאה כמובא מא"ז הק' ה"אהבת שלום" זי"ע לפרש הפסוק (שמות כא, יא) 'כי ששת ימים עשה ה' את השמים ואת הארץ וגו' וינח ביום השביעי, 'וינח' מלשון 'המניח את הכד ברה"ר' (ב"ק קז), פירוש שכל החיות והשפע של ששת ימי המעשה, הרוחני והגשמי, ושל כל הדברים שנבראו בהם, הניח ה' בתוך השב"ק, עיי"ש. השבת הוא נועם הנשמות ועדן הנפשות ועונג הרוחות, משפיע נועם קדושה לנשמת איש הישראלי ולנפשו ורוחו, דער שבת גיט יעדן איינעם צו פארדינען, הן ברוחניות והן בגשמיות כאמור, ברם לזה נדרש שהשבת יהא יום קדוש מבואו ועד צאתו, ואזי תוצאותיו תוצאות חיים לכל ששת ימי המעשה.

ביום שב"ק נתכבד הרה"ג ר' חיים לייב דייטש רב דקהל חוג חתם סופר פ"ת לעבור לפני התיבה לחזרת הש"ץ שמונה עשרה של שחרית.

בעת עריכת קידושא רבה שח רבינו בנועם שיח והביא תחילה בשנית את דברי ה"אהבת שלום" עה"כ הנ"ל 'כי ששת וגו' וינח ביום השביעי, ואחר אמר: דער שבת גיבט יעדן איינעם צו פארדינען, השבת נועם הנשמות, והשביעי עונג הרוחות ועדן הנפשות, נשמה היא הבחינה הגבוהה ביותר, ואחריה בחינת רוח, ולאחמ"כ בחינת נפש. השבת נותנת לכל אחד להשתכר, לנשמה, לרוח ולנפש.

רבינו שח עוד: אבי הק' מפרש הכ' (כד, א) 'וד' ברך את אברהם בכל', שנתברך במדת ההסתפקות. תמיד היה אברהם אבינו מאושר ושבע רצון. בכל מצב שהוא היה מאושר, וכשאדם מתנהג בדרך זו הרי הוא פחות דואג.

והמשיך רבינו בנועם שיח לאמר: עיקר הבעיה ב'מאדעס' הוא מה שכל אחד רוצה לחקות את השני, לעשות כפי שהשכן עושה. לך נא וראה מי הוא זה הממציא את ה'מאדעס', האם הוא טובל במקוה בשבת בבוקר. אם ממציא המאדעס הוא גוי, א שייגעצל, המתגורר בפאריז, וכי צריך אני ללכת אחריו, על מה ולמה. זכורני בימי קדם בעיר גרויסוורדיין שגם האנשים המודרניים לא חבשו כובע עם קמט [קנייטש], אם מאן דהו היה חובש כובע בעל קמט היה נחשב כאדם שאינו מן הישוב. ואילו היום הפך הדבר למאדע. וכבר צריכים לנהות אחרי המאדע. פעם אמרתי בצחות לבחור מתושבי שווייץ, הייתי חפץ להמציא מאדע אחרת לכובע, והרי היו לי אבות קדושים ומדוע זה לא אוכל להמציא מאדע, הרי יש לי זכות, כפי שיש זכות לזה היושב בפאריז. הבחור משווייץ הוא כהיום אברך חסידי, אשר בשבת לובש גרביים לבנות.

משנת החסידות מיוסדת על רעיון זה, שהאדם אינו משועבד אחר מה שעושה הזולת. אינני רוצה ללכת כפי שאתה הולך, אני ובני ביתי חפצים להתלבש במלבושים כפי רצוננו, אין אני אומר לך איך שאתה תלך, שהרי ממילא לא תציית לי, וכמו כן אתה לא תאמר לי האיך ללכת. בעינינו אנו שווים. אתה לא מוצא חן בעיני וגם אני לא מוצא חן בעיניך. יש להכניס זאת היטב לתוך נבכי הנפש. אני לא משועבד אחר המאדע. אני לא צריך להשתדל למצוא חן בעיניך. ולא רק זאת שאינני משתדל למצוא חן בעיניך, אלא להיפך, אני משתדל דוקא 'שלא למצוא חן בעיניך', בבחינת 'ויגבה לבו בדרכי ד' (דה"י ב' יז, ו). וכי לשם מה נבראה מדת הגיאות, והלא גאווה היא מדה מגונה, נמאסת ומאוסה, אלא שהגיאות נבראה

בערב נסע רבינו להשתתף בשמחת הבר מצוה להבחור צבי אלימלך דייטש, בנו של הרה"ג ר' חיים לייב דייטש מפתח תקוה.

בשעה 10:40 נכנס רבינו לעריכת השולחן הטהור לרגל יומא דהילולא של בעל "אמרי ברוך". אחר שנטל ידיו וביצע הפת פתח בניגון 'נכספה', 'אתה ד'. וכן הורה לזמר 'הזכירו לפניו'. בעת ברכת לחיים אמר רבינו 'זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל'. ופתח רבינו בנועם שיח ואמר: 'זקני הק' ה"אמרי ברוך" זי"ע מפרש הא דאיתא בגמ' (מגילה ה:) אשר רבי נטע נטיעה של שמחה, והיא אבורנקי של מלכים, עפ"י מה שאיתא בגמרא (שבת קיח:) שרבי היה מיוחד במדת היסוד, ומפרש, כי אבורנקי היינו אבר נקי, רומז לקדושה וטהרה, ומשום שנטע נטיעה של שמחה היה שמור בעניני קדושה וטהרה, ע"כ. כאשר יש לו לאדם מדת השמחה בכוחו להיות קדוש וטהור. והכלל בזה הוא, 'יותר שמחה - יותר קדושה וטהרה', מאידך, יותר עצבות אזי עלול ביותר להיכשל. ובדרך אפשר, 'אבורנקי' עה"כ גימ' שמחה טוב, 'אין טוב אלא תורה' (ע"ז יט:), לימוד התורה בשמחה, תורה עם דביקות ד', כי איתא בספה"ק אשר שמחה מביאה יותר דביקות בד'. מי שזוכה לקדושה וטהרה חיו שונים לגמרי. היום שונה והלילה שונה.

זקני ה"צמח צדיק" אמר לבנו ה"אמרי ברוך" כיון שאתה מבייש אותי, העונש יהא לך שבניך יביישו אותך, והתכוין באלו הדברים על שני בניו בעל "אהבת ישראל" ואחיו הרה"ק מאטיניא.

בליל הוואך נאכט של זקני הרבי ר' ברוך, שח זקני הרה"ק מרוזין משגב גדולת הרה"ק רבי ר' ברוך ממעזבוז, ונענה אבי הבן הצמח

להשתמש בה בענינים אלו. איך האב מיט דיר גארנישט, די גיי דיר אין דין וועג און איך גיי מיר אין מיין וועג.

בעת עריכת השולה"ט רעוא דרעוין נשא רבינו דברי אלקים חיים עה"פ (לב, יז) 'ויצו את הראשון לאמר כי יפגשך עשו אחי וגו', ופתח ואמר: **עומדים אנו לפני ימי החנוכה והולכים ומתקרבים למצות הדלקת הנרות הקדושים, הרוקח - שכל דבריו דברי קבלה - כתב, אשר בפרשת אמור התחיל הכתוב בפרשת שבת ורגלים, פסח, עצרת, ראש השנה ויום הכיפורים, סוכות, וסמיך ליה (ויקרא כד, ב) 'ויקחו אליך שמן זית זך, רמז לחנוכה שמן זית מצוה מן המובחר (עי' "בני יששכר" כסלו טבת ב, ב), וי"ל אשר בפסוק זה מרומז ענין ההכנה לקראת הנרות חנוכה, 'ויקחו' - את עצמם, את נפשם - 'אליך שמן זית', ר"ל שיהיו מוכנים במעט קט למצות ההדלקה, זך בטהרת האיברים, 'זך' גימ' הוי"ה עה"כ, באברים מזוככים יכולים להדליק הנרות בשמן זית בדביקות ה'.**

בסיום דברות הקודש שרו 'ועל הנסים'.

במוצ"ש עלה רבינו לבית המדרש 'אמרי חיים' למעמד חלוקת תעודות למצטייני ארגון 'יד חרוצים' שע"י התלמוד תורה בקרייתנו הק'.

יום ג פר' וישב - יט בכסלו

אחר תפילת שחרית ביקר אצל רבינו האדמו"ר מסטרופקוב שליט"א שהוכתר למלאות מקום אביו זצ"ל עם הסתלקותו ביום ו' כסלו.

לתפילת מעריב עבר רבינו לפני התיבה לרגל יומא דהילולא של זקינו הרה"ק בעל "אמרי ברוך" זיע"א.

להזכיר את האברך שהוא נוטה למות רח"ל. ביקש הרבי ר' ברוך שיחממו את המקוה, ולפני תפילת המנחה הלך לטבול לזכותו של החולה, אך שוב ראה שמצב החולה אינו כפי טוב, ונעמד הרבי ר' ברוך להתפלל תפילת המנחה והעתיר והפציר לרפואת החולה. אחר התפילה נוכח לראות שעדיין המצב אינו כפי טוב, ופנה לבקר את החולה ועל פניו הבין שהמצב כפי רע. קרא רבי ברוך מנהמת לבו: 'רבונו של עולם, אברך זה קדוש וטהור הוא, מאמין אני באמונה שלימה שיבריא'. חזר הרבי ר' ברוך לעירו ובכל יום היה מבקש מן הגבאי לצאת אל היריד, לברר אצל הבאים מאותו הכפר אודות מצב האברך. הגבאי עשה כמצווה עליו, והלך בכל יום לברר האם הוטב המצב. באחד הימים, התיישב הגבאי בדעתו, מה לו להמתין עד שיורה לו הרבי לברר, יקדים הוא ויצא לעבר היריד, לברר אודות שלום האברך, וכשיקרא לו הרבי, יוכל לבשר מיד. הלך אל היריד, ונודע לו כי אכן אחד מתושבי הכפר ההוא הגיע הנה ומתאכסן במקום פלוני. הלך המשמש למקום האכסניה, ושאל את היהודי לשלום אותו האברך. ענהו הלה, כבר אחר הכל, ואתמול ליוו אותו לבית עולמו... קיבל הגבאי את הדברים בצער רב ובמבוכה, הכיצד יבשר בשורה זו לרבי. לאחר זמן, כאשר ביקש ממנו הרבי לברר מה נעשה עם החולה, הצטדק הגבאי ואמר, כי השכים ויצא מדעת עצמו לברר אודותיו, ונודע לו על ידי אחד מאנשי הכפר על הבשורה המרה... נרעש הרבי וקרא 'רבונו של עולם, כלום אמונתי בך שאברך זה יבריא ויחיה, אינה שוה מאומה בעיניך? מאמין הנני שהוא עדיין חי, ותהיה לו רפואה שלימה'. ואכן למחרת היום הגיעה ידיעה כי הוטב מצבו של האברך, והוברר למפרע כי כל השמועה היתה בדוטה. נענה על כך הרבי ר' ברוך, ה'בעל דבר' לא היה יכול לשאת את האמונה החזקה שהיתה לי

צדיק, שעל פי זה הוא כבר מבין איזה שם ליתן מחר לרך הנולד.

פעם היתה בתו של הרה"ק רבי ברוך ממעזבוז אצל הרה"ק מרוזין, ביקש הרה"ק מרוזין ממנה שתספר משהו מגדולת אביה, ואמרה שפעם אמר אביה כלפי מעלה: 'וויי איז פאר די וועלט וואס די ביסט דער מנהיג'. נעשה פניו של הרה"ק מרוזין חיורות, ואחר כמה דקות שהיה אחוז שרעפים נענה ואמר, אכן כן הוא. וי לו לעולם שאתה השי"ת לבד מנהיגו, כי הצדיקים שישנם בעולם אינם נותנים רשות לעשות הכל. צדיק קדוש וטהור האט א ווארט אין הימל.

הרה"ק מבארדיטשוב מפרש הכ' (דברים ד, לה) 'אתה הראת לדעת כי ד' הוא האלקים אין עוד מלבדו', אם רצונו ית' להפוך מדת הרחמים למדת הדין, אזי 'אין עוד מלבדו', כביכול אינו עושה זאת בלי לשאול את הצדיק, וכך התבטא על עצמו, שישנם צדיקים שאינם מסכימים שהשי"ת יעשה כרצון מדת הדין, לא כן לעושה נפלאות גדולות', כלומר כאשר רצון השי"ת הוא לעשות נפלאות, חסד ורחמים עם בני ישראל, הרי הוא עושה כן 'לבדו', מבלי לשאול את פי הצדיקים שבדור. הצדיקים אומרים דעתם בעולם העליון והקב"ה מציית להם.

הרה"ק מאפטא זי"ע מפרש 'טובים מאורות שברא אלקינו', הם הצדיקים, 'יצרם בדעת בבינה ובהשכל, כח וגבורה נתן, בהם להיות מושלים', היינו שיהיו מושלים על עצמם ורצונם, ובכח זה המה 'מושלים בקרב תבל'.

הרה"ק רבי ברוך ממעזבוז זי"ע אמר פעם להרה"ק רבי מרדכי מלעכוויטש זי"ע, רצוני לתאר בפניכם כח 'אמונה' מהו. וסיפר, כי אברך מאנשי שלומו חלה אנושות, וכאשר הגיע אל הכפר בה התגורר האברך באו לפניו

רכש מאחד הפריצים מחוז שלם על כל אשר בו, מטחנת הקמח ומשרפות היי"ש, והודיע לכל החוכרים היהודים שהתפרנסו עד הנה מהם, כי עליהם לפנות את מקומם. השוכרים הללו היו אובדי עצות לנוכח הגזירה שניתכה עליהם, הקימו קול זעקה וניסו לחלות את פני העשיר, לעורר את רחמיו עליהם, אך דבריהם נפלו על אזנים ערלות. כיון שידעו שהעשיר נמנה על חסידיו של הרה"ק מרוזין, נסעו אל הרבי, לקבול לפניו על העול שעולל להם העשיר. שלח הרבי לקרוא אליו את העשיר, פעם ופעמיים, וסירב לבוא. עד שבפעם השלישית אף ענה בעזות, כשם שאינני מתערב בעניניו של הרבי, כך אל נא יתערב הרבי בענינים שלי. כשמוע הרה"ק מרוזין את תשובתו, הגיב 'נו, נו', ולא היה צורך ביותר מביטוי זה. למן אותו היום והלאה ירדה קרנו של העשיר פלאים, ועסקיו התמוטטו בזה אחר זה. ביום מן הימים אף נפל למשכב, וכל הרופאים המומחים שהוזעקו אל מיטתו נלאו מלמצוא מזור ומרפא למחלתו. משהגיע לשערי מות, נכנע וביקש לנסוע אל הרבי ולהבטיח ככל אשר יבקש. אך כשהגיע אל בית הרבי, לא נתנו לו רשות להיכנס אל הקודש פנימה. כך שכב שם במבואות הבית, כשהרה"ק מרוזין אף עבר על ידו והביט עליו, אך לא אמר כל דבר. כעבור תקופה קצרה הסתלק הגביר לבית עולמו. החסידים לא הודיעו להרה"ק מרוזין על פטירתו, והנה לאחר כמה שבועות, בעת עריכת השולחן הטהור, הורה הרבי להעמיד יין על שמו של אותו גביר, כי כן היה מנהגם של הצדיקים, כאשר ביקשו להעמיד יין והנוכחים לא היו בעלי ממון לשאת בהוצאות המשקה, היו מצווים להעמיד יין על שמם של העשירים, שהיתה דעתם נוחה מכך. הגבאי שידע כי הלה כבר נפטר מן העולם, התעלם מציוויו של הרבי ולא הכריז. אולם כאשר חזר הרה"ק מרוזין על בקשתו שנית

ברפואתו של האברך, וניסה לעשות כל טצדקי לפגוע באמונתו. אבל אני בתומי הלכתי, והאמנתי בבטחה כי הוא יבריא, בטוח הייתי שאמונתי לא תשוב ריקם, למרות שראיתי שמצבו לא היה בכי טוב.

זקיני הק' נקרא על שמו של הרבי ר' ברוך ממעזבוז. ואף הוא צעד בנתיבות אלו. הוא עשה עבודתו בהצנע, בחינת 'והם לא ידעו דרכי', הדברים רחוקים מהבנתנו, אי אפשר כלל להשיג אפילו נשימה אחת של הקדושים האלו וכל שכן להבין דרכיהם. עיננו רק רואות איך היו יכולים אלו להגביה עצמם כל כך.

הרה"ק רבי פייביש מקרעמעניץ היה זקן זקיניו של האמרי ברוך, ויומא דהילולא דיליה ג"כ חל גם ביום זה, כ' בכסלו. רבי פייביש היה מחותנו של הרה"ק הרבי רבי בער, ומשידוך זה נולד רבי אברהם המלאך, ורבי שלום שכנא הוא בנו, והוא היה אביו של הרה"ק מרוזין.

סיפר זקיני הרה"ק מרוזין, שזקיני הרה"ק רבי פייביש מקרעמעניץ זי"ע היה גדול בתורה ומגדולי הדור. פעם ישב והגה בתלמודו, והתקשה בהבנת דברי הר"ן, כדרכו היה מתענה 'הפסקה', היינו תענית ימים לסירוגין, עד שגילו לו מן השמים את הבנת הענין. וכן עשה גם עתה, ומן השמים גילו לו את הפירוש בדברי הר"ן, לשמחתו הרבה. החליט אז לנסוע אל המגיד הק', להרצות בפניו את הקושיא בדברי הר"ן, והיה אם יידע המגיד להשיב לו תירוץ הגון יסכים גם הוא לקרוא לו 'רבי'. כאשר הגיע אל המגיד הק', הורה המגיד להכניסו מיד, וקידם את פניו בכבוד רב. בין הדברים הציע רבי פייביש את קושייתו, ולגודל פליאתו השיב לו המגיד הק' על אתר את הפירוש הנכון, בלי עיון ובלי תענית הפסקה, השתומם רבי פייביש ומני אז החל גם הוא לקראו 'רבי'.

חסיד עשיר היה אצל זקיני מרוזין, אשר

כזאת, עד שנתערפלו חושי. כאשר שמע הצמח צדיק שיחת החסידים נענה אליהם, 'אמת הדבר, ושמעתי הסיפור הזה מפי אחד ממקורביו של הרה"ק מאפטא.

זקיני הק' בעל "אהבת שלום" זי"ע, היה מצווה להגיש 'תיקון' ולברך 'לחיים' ביומא דהילולא של הרה"ק רבי ישראל אברהם מטשארני אוסטראה זי"ע. החסידים הביעו תמיהה ולא הבינו מה יכולים הם להועיל לתקון נשמה של אחד משרפי מעלה, הסביר האהבת שלום ואמר, תדעו נא, מה שיכולים לפעול ולתקן בעולם הזה, לא ניתן לעשות בעולם העליון.

רבינו הורה לשיר 'אב הרחמים', ואחר בירך על הכוס.

בצאת רבינו לביתו נאווה קודש אמר להרה"ח ר' יחזקאל אפל מבורו פארק, מה יש מכל העולם, רק את הנחת שיש לאדם אשר זוכה לבנים טובים.

יום ד פר' וישב - כ בכסלו

רבינו עבר לפני התיבה לתפילות שחרית ומנחה לרגל יומא דהילולא של זקיני בעל ה"אמרי ברוך" זי"ע.

בערב בא בקודש פנימה האדמו"ר מראחמסטריווקא [זצ"ל].

יום ה פר' וישב - כא בכסלו

בערב עבר רבינו לפני התיבה לתפילת מעריב לרגל יום היארצייט של אמו הרבנית ע"ה.

אחר התפילה קרא רבינו לחדב"נ מוריני ראש הישיבה שליט"א ואמר שמחר יתפללו בישיבה בשעה 8:30 וביקש רבינו להודיע על

להעמיד יין על שמו של אותו עשיר, הרהיב הגבאי עוז ואמר שהלה כבר הלך לבית עולמו, נענה הרבי: כלום צריך אתה להגייד לי זאת, זאת יודע אני מבלעדיך, ופתח ואמר: הנה במתיבתא דרקיעא ישנם שלשה בתי דין. האחד, הוא בית דין של מלאכים, הדנים את האדם בחומרה רבה, מכיון שאין ביניהם יצר הרע, אינם מסוגלים להבין כלל איך יכול קרוץ מחומר להמרות, ולו בנדנדוד קל, את מצות מלך מלכי המלכים הקב"ה. השני, בית דין של צדיקים שנפטרו מזה העולם, ומי שיש לו שעת הכושר או זכות אבות, רשאי לבקש לעמוד לדין בפני בית דין זה, שמצד אחד דינו קל יותר כיון שהיו בעולם הזה, וידעו מהו יצר הרע, ומה גדול כוחו בפיתויים, אך מצד שני כבר התעלו מאז מעלה מעלה, וכבר שכחו מה הן תאוות עולם הזה, ומה הם פיתויי היצר, וגם מצב העולם הידרדר מאז מטה מטה. השלישי, הוא בית דין של צדיקים החיים עדיין בעולם הזה. שדינם יותר קל, באשר יודעים הם מקרוב את הקשיים שיש בעולם. ואמר הרה"ק מרוזין, דעו לכם, כי גם אני נמנה על בית דין זה, השלישי, והעשיר ביקש לעמוד לפני בית דין זה בו נמנה אני על דייניו, על כן ביקשתי להעמיד יין לזכותו.

פעם סיפרו החסידים אצל הצמח צדיק, עובדה דהוה אצל הרה"ק מאפטא זי"ע, שפעם בעת תפילת ישתבח, נפל מתעלה, אחר התפילה נענה אל החסידים ואמר, בודאי תתפלאו על ההתרחשות בעת התפילה, הבה ואספר לכם פשר הענין, שתי נשמות של צדיקים מהעולם העליון באו אלי וביקשו שאפעל עבורם שיוכלו להתעלות מעלה מעלה מהיכל להיכל עד כדי להיכנס להיכלו של מלך המשיח בגן עדן. נזדעזעתי מהדבר הזה, שצדיקים מעולם העליון צריכים לבוא אלי ולבקש שאפעל עבורם

קדיש. בסיום התבטא רבינו אודות ר' מאיר שלום ראש וראשון לכל דבר שבקדושה:

כן שאל רבינו אודות הרה"ח ר' יעקב ניילנדר הנטמן בסמוך (יום היארצייט כג בכסלו) ושאל על שמו ושם אביו ואמר רבינו מפרק ו עד פרק יא. אחר הלך רבינו לציון מרת באבא רבקה דבורה ויזניצר (נפטר ביום כב בכסלו) ואמר מפרק יא עד פרק טז. והורה רבינו לנכדה הב' חיים מאיר ויזניצר לומר קדיש. והתבטא רבינו אודות אביו הרה"ח ר' גבריאלי יוסף שבכל דבר מצוה היה הוא מהראשונים, הן בעניני צדקה חסד, ביקור חולים, בעניני חבורות אברכים, וכפי שנכתבו הדברים בקונטרס שיצא לאור לכבוד יום היארצייט (יא בכסלו). הרה"ח ר' ישראל זילברשלג הוסיף שר' יוסף ז"ל גם פעל בגיוס הכספים במגבית 'כופר נפש' שערך רבינו ה"אמרי חיים" בימים קדמונים, ונענה רבינו, אכן. בכל הדברים ובכל הענינים.

אחר הלך רבינו אל ציון הרה"ח ר' נחמיה הורוביץ (נפטר ביום כב בכסלו) ואמר רבינו עליו, הוא לא זכה להשאיר אחריו זש"ק. א קאסוב'ער אייניקל, נכד הרה"ק בעל "תורת חיים". ואמר רבינו מפרק טז עד פרק כא. והתעניין רבינו בן כמה שנים היה בפטירתו, והפטיר רבינו שכל אלו ימליצו טוב בעדינו.

כך לדומ"ץ הגה"צ רבי משולם זושא לוריא [מהמתפללים הקבועים במנין רבינו].

יום ו פר' וישב - כב בכסלו

רבינו עלה לבית המדרש לתפילת שחרית לרגל יום היארצייט של אמו הרבנית, לפני התפילה הניח רבינו תפילין לבחור הבר מצוה צבי אלימלך דייטש, בן הרה"ג ר' חיים לייב אב"ד חוג חתם סופר פ"ת. ועבר רבינו לפני התיבה.

רבינו יצא לבית החיים שומרי שבת וניגש תחילה לציון אמו הרבנית, רבינו הדליק נרות ופתח באמירת נוסח התפילה מתוך הספר מענה לשון, אחר אמר ספר רביעי שבתהילים. אחר אמירת 'קל מלא רחמים' ביקש רבינו לדעת מה השעה, וכשאמרו שהשעה 11:10 נכנס רבינו אל אהל רבותינו הק' והדליק נרות לט"נ ה"אהבת ישראל" וה"אמרי חיים" וכן לט"נ דודו הרה"צ ר' שמואל אברהם אבא. ואמר רבינו פרק קיט ואמרו 'קל מלא רחמים'. אחר פנה רבינו לציון הרבנית לאה אסתר, ואמר רבינו פרקי תהילים מפרק קכ עד פרק קלה. ואחר ניגש לציון הנה"ח ר' מאיר שלום רוזנברג (נפטר ביום כג בכסלו) ואמר רבינו מפרק א עד פרק ו והמשב"ק ר' ישראל זילברשלג אמר